

Pere Lluís Pedragosa, un home fet a si mateix

Entrevista a una veu imprescindible per a la memòria del segle XX a Mollet

Olga Rabasa Yrla*

Figura 1. En Pere Lluís en una imatge d'aquest estiu (2020)

Resum: Nascut a Mollet l'any 1929 en el si d'una família molt humil, Pere Lluís Pedragosa va anar a escola fins que va poder posar-se a treballar per ajudar a casa. Eren els anys de la postguerra, de fam i misèria. Va treballar deu anys al Xampany Gomà, disset a la fàbrica tèxtil de Can Mulà i divuit anys més com a ordenança de l'Ajuntament de Mollet. L'afany per procurar un bon futur a la seva família, juntament amb un esperit inquiet i curiós, són el fil conductor de la seva història. Al llarg de la vida, ha acumulat tant de coneixe-

ment sobre el seu poble que s'ha convertit en una font d'informació imprescindible sobre el Mollet del segle XX.

Paraules clau: Can Mulà, franquisme, Guerra Civil, memòria, Mollet del Vallès, Pere Lluís Pedragosa, postguerra, Xampany Gomà

Pere Lluís Pedragosa, a self-made man. Interview with a voice essential to the memory of twentieth-century Mollet del Vallès

Abstract: Born in 1929 to a humble family in Mollet del Vallès, Pere Lluís Pedragosa attended school until he was old enough to begin work and contribute to the household income. These were the post-war years of famine and misery. He worked for ten years at Xampany Gomà, seventeen at the Can Mulà textile factory, and another eighteen years as the clerk at Mollet's Town Hall. The desire to secure a promising future for his family, together with a restless and curious spirit, have been common themes throughout his life. His extensive knowledge of his hometown, amassed over the course of a lifetime, has become an essential source of information on twentieth-century Mollet.

Keywords: Can Mulà, Francoism, Civil War, memory, Mollet del Vallès, Pere Lluís Pedragosa, post-war, Xampany Gomà

* Periodista, orabasa@molletvalles.cat

Article rebut el 20 d'octubre de 2020; acceptat el 28 d'octubre de 2020.

Introducció

El Pere Lluís Pedragosa va néixer el 30 de gener de 1929 a Mollet del Vallès, municipi en el qual ha viscut sempre. És un home de memòria prodigiosa i amb ganes d'explicar tot allò que recorda sobre la vida i el poble d'abans. Per aquest motiu, el Centre d'Estudis Molletans ha recorregut sovint al seu testimoni en diferents articles sobre temes com el món del vi i el cava, l'aigua, les mines i els recs, la Guerra Civil i els bombardejos, l'educació d'abans del franquisme... En aquesta ocasió, però, ens hem centrat en ell i en la seva vida que, com veureu, té passatges i anècdotes molt interessants. És un home fet a si mateix, curiós, inquiet, alegre i molt actiu. Diria que no és gens ranciós i que es pren la vida amb filosofia, però sense conformar-se. El seu coneixement del poble és exhaustiu i tant ens pot parlar del creixement urbanístic, dels carrers, de les indústries, dels diferents negocis..., com d'arbres, mines, pous, boscos, camps... i fins i tot ens pot explicar de primera mà com es construeix una casa.

Entrevista a Pere Lluís

Veient-lo no ho diries, però ja fa noranta-un anys que el Pere va aterrar en aquest món i els ha passat tots a Mollet. És un homenet vital, alegre i en forma. Cada matí dedica mitja hora a fer alguns exercicis i estiraments i quan se sent amb forces puja a la bicicleta i fa un tomb pel poble, una afició que l'acompanya des de fa molts anys i que li ha servit per estar al cas de qualsevol novetat als carrers de Mollet. Encara viu tot sol, tot i que passa llargues estones en companyia de les seves filles, nets i besnéts. De fet, les nostres trobades han estat a casa la seva filla Rosa, llargues tardes d'estiu.

—Cada matí em llevo, esmorzo i faig una mica de feines de la casa. Surto a comprar quan fa falta o a caminar. Ep, i rento els plats després de dinar! I si m'haig de comprar roba també hi vaig sol, no com abans que hi anava amb la dona. Ara faig moltes coses sol i la veritat és que és molt avorrit. Mentre hi són dues persones en una casa es viu bé, però un de sol és trist...

La seva dona, Montserrat Barberà, va morir fa sis anys després d'una llarga malaltia. Quan el Pere en parla es nota en les paraules i els silencis com s'estimava la seva companya de vida. Una vida que no ha estat gens monòtona. No és un home que es resigni fàcilment. Si a això li sumes l'empenta i les ganes de sortir-se'n per ell mateix, s'entén que, venint "de tercera" (com diu ell en referència a les famílies més humils del poble, considerades de tercera categoria en l'època del racionament), hagi fet de tot i més per oferir una bona situació i un futur pròsper a la seva família.

Però comencem pel començament i coneguem els orígens d'en Pere Lluís. Fill únic de Joan Lluís Peris i Maria Pedragosa Font, va néixer al carrer d'Àngel Guimerà. Amb dos anys, la família se n'anà a viure al carrer de l'Abat Escarré, i amb quatre, al carrer del Sol.

—El pare feia de carreter i anava al camp. Però vivíem massa a prop de l'amo i això volia dir estar sempre treballant i no cobrar de més! Era una feina molt dura; els dies que plovia i no es treballava, tampoc es cobrava, ni paro ni res. Els pares van trobar una casa més barata al carrer del Sol i vam passar de pagar quaranta pesetes al mes a pagar-ne vint-i-cinc. Teníem un petit hort al darrera que durant la guerra ens va anar molt bé,

Figura 2. El Pere, de petit, a la falda de la seva mare. Any 1930

235

però no vam tenir electricitat fins que vaig fer els dotze anys. Resulta que el propietari de la casa estava més pelat que nosaltres i no ens la podia posar. Quan venien a cobrar la corrent (que llavors es feia casa per casa) el pare sempre contestava “ja m’agradaria pagar-li, però no en tenim, de llum”.

—Tampoc hi havia aigua corrent, però en aquella època gairebé totes les cases tenien un pou o el compartien amb la del costat. La mare em feia anar a buscar aigua per rentar els plats, però la galleda pesava tant que sempre la feia moure per tal que es quedés a la meitat i poder-la pujar. Cap al 1932, els veïns es van posar aigua corrent i llavors fèiem intercanvi: hi anàvem a buscar aigua per rentar i ells n’agafaven del pou quan la volien ben fresca.

De soltera, la seva mare treballava a la fàbrica tèxtil de Can Fàbregas, però ho va deixar quan va néixer el Pere.

—Per complementar el sou de pagès del pare, la mare feia de mocadera: quan alguna casa matava el porc, la llogaven i ella netejava les tripes, trinxava la carn i amb una màquina que tenia feia les botifarres i les coïa en una caldera. Jo l’acompanyava i per això recordo molt bé la majoria de cases de pagès: cal Pacià, cal Magret, cal Llerona... Després va anar també a la botiga del Prades, al Pepet de l’Ateneu i a cal Barnils, després Juncà.

Com tothom que va passar la guerra en recorda, sobretot, la misèria que va venir després. Mentre va durar el conflicte van tenir un tros de terra que els Rabassaires havien repartit entre els pagesos i hi plantaven patates i una mica de gra.

—De gra, n’havies de lliurar una part al sindicat i no el podies moldre perquè si posaves un molí no declarat et mul-

taven. Per tant, recordo que teníem el blat però no la farina! Un dia vaig portar a casa un molinet de cafè vell que vaig trobar i el pare va muntar-hi una fusta i un banc per fer-lo servir per moldre el gra. Quan arribava de l'escola, m'hi posava cada dia una estona fins que, a finals de setmana, teníem prou farina per fer tres o quatre pans integrals i sense llevat, però com que hi havia gana els menjàvem de gust.

En acabar la guerra, aquestes terres van retornar al seu amo original i els armaris van quedar ben buits.

—Per sort, aquell home va entendre les circumstàncies i van quedar entesos amb el pare: havíem trobat el camp plantat i li deixàvem igual, amb una nova collita de blat a punt. Llavors havíem de comprar la farina de blat de moro i si normalment anava a una pesseta el quilo, va pujar a 8, 9 i fins a 10 pessetes (quan en cobràvem 8 al dia). El tema del pa va durar temps... Fixa't que al 1943, quan vaig començar a treballar a Can Gomà, cobrava vint-i-cinc pessetes per setmana i un pa en costava vint-i-cinc o trenta! I tampoc trobaves pa d'estraperlo perquè la policia ho controlava molt. Perquè vegis el que va costar recuperar la vida d'abans de la guerra...

Un dels passatges més famosos de la història molletana del final de la guerra és l'espoli popular d'un tren que aparegué abandonat a l'Estació de França quan les tropes franquistes s'apropaven al Vallès.

—Jo hi vaig anar, com tothom que se'n va assabentar! Una nit va aparèixer aquest misteriós tren a l'estació i algú va dir que contenia xocolata. La gent

s'ho va anar dient i al matí ja havien buidat el vagó de xocolata. Jo estava jugant al carrer i un nen que sabia que tenia un carretó em va demanar que l'acompanyés a recollir un sac de cigrons que havia amagat al camp. Quan hi vam arribar, el sac havia desaparegut, però ens vam apropar fins al tren on algú acabava d'obrir un altre vagó i en repartia el contingut: cigrons, arròs, farina... Els sacs pesaven massa, però la gent (dones i nens) els obria i se n'omplia el davantal o les coixineres que portaven de casa... Aquell tren era com un mercat: un vagó portava pastilles de sabó, un altre arròs, mantes, estris de ferreteria... Si a Mollet llavors hi havia mil cases, compta que 999 vam participar a buidar aquell tren! I es veu que a Paret hi va quedar un altre tren abandonat amb conyac, anís, alcohol...

—Quan es va formar l'Ajuntament franquista, aquests van voler anar casa per casa a recuperar tot el que hi havia al tren. Quan vam saber que venien, vam agafar les coixineres amb arròs, vam fer un sot al femer i ho vam enterrar. Vaig arrencar les plantes d'uns testos molt grossos, hi vaig amagar una coixinera plena i ho vaig tornar a tapar amb les plantes. Només els vam tornar una mica de garrofes, llenties i uns quants estris de ferreteria. I així devia anar a cada casa...

Entre els anys 1935 i 36, el Pere va anar a col·legi amb el senyor Ninou. En començar la guerra, algunes escoles van tancar (ja fos perquè el mestre va marxar o es va allistar, o el cas de les Monges, que van haver de marxar perquè la CNT els va requisar el convent) i les autoritats republicanes en van obrir de noves. Durant aquells anys el Pere va anar a la Cerveseria,¹

¹ La Cerveseria era el nom popular que es donava al Grup Escolar Nacional Pi i Margall, que es va obrir entre els anys 1936 i 1939 al carrer de Lluís Duran, a les dependències d'un antic cafè concert conegut com la Cerveseria.

Figura 3. El Pere de jovenet (a l'esquerra) amb dos amics al carrer, l'any 1943

d'on recorda una mestra molt jove, la Maria Pi Carrasco, i en Gabriel Pujol, un bon docent però amb poca paciència pels mals estudiants.

—Una de les coses més importants d'anar a l'escola en temps de guerra era el got de llet en pols que beviem cada matí. Cada nen portàvem de casa el got de llauna i els mestres preparaven la llet amb aigua i ens la servien. Recordo un nen que era força entremaliat i no tenia ganes d'estudiar, i el mestre Pujol, quan li servia la llet li deia “au, ja pots marxar”.

—Després de la guerra vaig tornar al Ninou però un hivern se les van tenir amb el pare perquè volia cobrar-li tot el mes quan jo només hi havia anat uns dies perquè estava malalt. “Jo només

cobro per dia treballat” li va dir el pare, però el Ninou li va contestar “mes empezado, mes acabado”. Llavors vaig estar un temps als Col·legis Nous, però es veu que jo a mig matí ja no hi tenia res a fer i perdia el temps. Així que al final em van posar a Can Tosquella. Vaig arribar-hi a mig curs i el mestre em va dir que no calia que em comprés el llibre (em va veure tan ‘plomat’ que es va compadir) i li va dir als companys que me'l deixessin. Que contents estaven de treure's el llibre del damunt!

De l'escola, el Pere en guarda alguna cosa més que records. Encara conserva la cartera que feia servir (‘una per a tota la carrera, no com ara que cada curs se la canvien’) i alguns dels llibres. Altres els ha anat recomprant en llibreters de vell.

—El primer llibre que et donaven era *El Camarada*, després *Aritmètica 1 i 2*, una mica d'enciclopèdia i 3 o 4 llibres per llegir manuscrits. Amb això, feies tota la carrera.

Quan va acabar l'escola, el mestre va dir a la família Lluís que el noi servia per estudiar comerç o tenidoria, però no s'ho podien permetre i, amb catorze anys, la mare se l'endugué a buscar una feina pel poble.

—No triàvem la feina, es tractava d'agafar el primer que sortís. Vam anar a preguntar a un torner, al baster de Jaume I i a la Impremta Bachs, però tots anaven servits. Llavors, un dia que jo jugava a pilota al carrer, un nano em digué: “Pere, si vas al Xampany Gomà et llogaran de seguida perquè jo marxo a Mèxic”. I dilluns ja hi començava com a aprenent per cinc duros a la setmana a l'antiga seu de les caves Vilarrosal.²

² A principis dels anys quaranta, l'industrial de Barcelona Ramon Gomà va recuperar l'espai per instal·lar-hi les caves Gomà, que més tard es traslladarien a l'edifici que encara avui coneixem com a Can Gomà.

—Recordo molt bé l'hora de l'esmorzar: una noia duia una mica de llet, una altra una truiteta de blat de moro fregida sense oli, un portava quatre ametlles... Només n'hi havia un que esmorzava realment —en Xicola—, i era el noi a qui jo feia d'ajudant. Cada dia portava dues llesques de pa ben grosses i al mig dues tires de cansalada, una truita de dos ous, un bon tall de pernil... Llavors va començar a passar que els dilluns el xicot no tenia gana i em donava el seu esmorzar, imagina't quina festa per a mi! Es veu que el noi sortia diumenge al ball i quan arribava tard a casa la mare li havia fet un bon ressopó. Per això l'endemà al matí no tenia gana i m'ho donava. Va arribar un punt que jo pensava per dintre meu "que no tingui gana, que no tingui gana..."

A Can Gomà, hi va treballar deu anys, amb la mili entremig, però no sempre hi va estar d'aprenent.

—Un dia el senyor Gomà em cridà al seu despatx i em va dir: "Noi, si no marxés de la fàbrica, el dia de demà guanyaràs com un home de carrera". I li digué al químic que m'havia d'ensenyar a remenar i a engorjar les ampolles. Però aquest, a esquenes de l'amo, em va demanar dues mil pessetes, cosa que jo no em podia permetre i, a més, com a aprenent se suposava que això entrava en el tracte. A partir de llavors, em va apartar a fer les feines més pesades i quan va plegar i va venir un altre encarregat el va posar al *tanto*, com si tinguessin por que jo els pogués prendre la feina. Pensa que llavors els experts en cava venien de Sant Sadurní perquè aquí no se'n trobaven... i suposo que aquest és el motiu pel qual el Gomà volia formar-me.

—Quan van fer el celler nou, va venir un nou químic i buscava un responsable però no en trobava cap entre els treballadors de més edat. I em va fer responsable a mi, un nano de disset anys! Allò va ser la riota de la fàbrica, tenia ajudants de vint-i-cinc o trenta anys... Un dia que va arribar un treballador nou, li va preguntar a l'encarregat on havia d'anar. Aquest li digué que busqués el Pere. I quan em va veure, se li escapava el riure i tot. Però fixa't la realitat, jo era el més responsable d'allà. I amb el químic nou, que era una bella persona, a poc a poc em vaig anar encarregant de fer les mescles i vaig aprendre més coses. Per això vaig decidir aguantar a la fàbrica fins que em va tocar anar a la mili. Però en tornar, em van posar a tapar ampolles a vint metres sota terra. I vaig tenir clar que havia de marxar, perquè allà sota et tornaves groc.

238

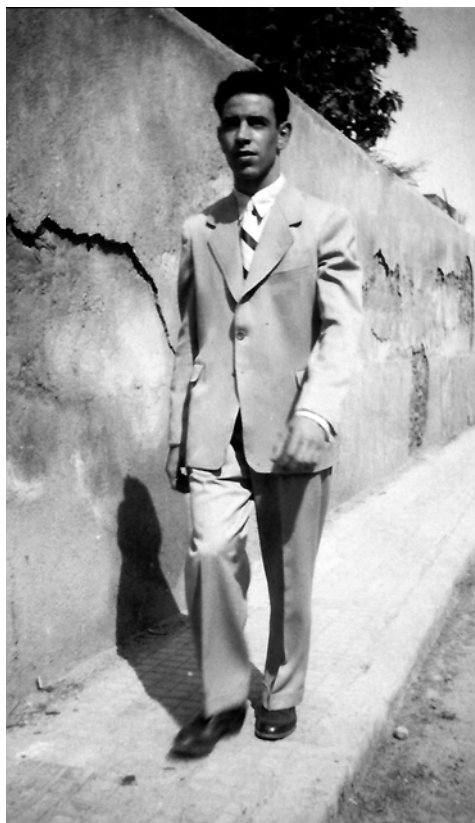

Figura 4. En Pere de jove. Any 1950

Llavors un veí el va avisar que un company de la fàbrica tèxtil de Can Mulà marxava al Brasil i deixava un lloc vacant. Així va ser com va trobar la feina de la qual en guarda un millor record.

—A Can Mulà hi vaig estar disset anys com a auxiliar de fàbrica. La meva responsabilitat principal era controlar la feina de cada teler, on hi havia un full amb el nom de la teixidora de cada torn, la qualitat de la peça i els metres que feia cada dia. Jo havia de recopilar tota aquesta informació i passar-la als despatxos. A la pràctica, vaig acabar fent una mica de tot. El meu lloc estava entre la fàbrica i els despatxos. Si calia, me n'anava al banc a buscar diners, a l'església a canviar bitllets per la calderilla que es recollia a missa —que servia per pagar les setmanades en efectiu a les treballadores—, a comprar oli a la cooperativa del Tabaran... Això em permetia tenir una bona relació amb les teixidores i també amb els directius. Les dones, si algun dia s'estaven una estona parades perquè el teler s'havia espatllat, em demanaven que els hi arreglés el paper, tot confiant que l'endemà ho recuperarien. I amb els de dalt també hi havia confiança i el director m'encarregava tasques "extra" com vendre els boletos de la loteria de Nadal que els enviaven cada any de l'església...

La Montserrat, la dona del Pere, també va treballar a Can Mulà de teixidora. S'havien conegut al Xampany Gomà, on ella hi va estar uns tres mesos. El jove Pere es va cobrir de valor i un matí va anar a trobar-la de camí a la feina (canviant la seva ruta però fent-se l'orni) i una cosa va portar a l'altra.

—El casament va ser força ràpid perquè els pares de la Montserrat van

Figura 5. El Pere i la Montserrat a Can Gomà, l'any 1950

239

voler tornar a Reus (d'on prové la família) i van decidir que valia més casar-nos i que vingués a viure a casa per jove. Vam fer una cosa senzilla perquè no hi havia diners. Ella mateixa es va fer el vestit, un traje negre que li pogués servir després. Ens vam casar a l'Església de Sant Vicenç i vam fer el convit a casa. Haviem criat dos brens per a l'ocasió, la mare va comprar botifarres i de beguda vam obrir el xampany que havia fet jo mateix amb el que havia après a la feina. Va costar, però. Vaig anar provant i ajustant fins que va sortir prou bo. El raïm el treia d'una vinya del meu avi a Sant Fost; hi anava per festa o vacances a treballar-la.

—Abans de treballar al Xampany, la Montserrat havia treballat fent paperines de paper, per posar el producte a granel de les botigues, i quan va complir els catorze anys, a la fàbrica de pintes de banya de Can Guiu (a tocar

Figura 6. La parella el dia del seu casament, l'any 1953

240

de l'antic escorxador),³ que havia arribat a donar feina a unes trenta-cinc persones. L'amo era el de la perfumeria Guiu, al carrer de Barcelona.

—Després de Can Gomà, la Montserrat va treballar un any a la Pelleria (però en va marxar perquè no suportava la fortor)⁴ i un temps d'aprenent al Cotó. Quan les coses van començar a anar malament per a l'empresa, la parella (que ja s'havia casat) va decidir d'agafar les pessetes que els oferien i provar sort a Can Mulà, on s'hi va estar fins que la fàbrica va plegar l'any 1971.

Ja casats, el Pere i la Montserrat van anar a viure a la casa familiar del carrer del Sol. El matrimoni va tenir

dues filles, la Maria Teresa i la Rosa. La primera va néixer a casa, però la Montserrat va patir molt.

—Va tenir una hemorràgia molt gran. Jo, en veure aquell panorama, vaig pensar: “en tindrem poca, de canalla”, perquè aquella no era manera de patir. Amb la segona ja vam anar a la clínica i va ser un part ràpid i sense complicacions. Ja era una altra època!

Al cap d'un temps, el matrimoni va decidir-se a adquirir una parcel·la per si algun dia es podien permetre una casa pròpia.

—Vaig començar a informar-me i fer càlculs, però si jo cobrava, posem deu pessetes l'hora, un paleta en cobrava trenta... i els números no sortien de cap manera. Mentre pensava una solució, un veí em va deixar anar “si no empiezas, no la vas a terminar nunca”. I se'm va encendre el llum: l'havia de fer jo, casa nostra! Així és que vaig començar a estudiar i observar minuciosament els paletes de totes les obres que trobava. Fins en vaig veure algun que feia les parets tortes i em vaig acabar convençant que jo ho podia fer millor.

El Pere ho explica com qui es posa a construir casetes amb escuradents, però la seva fou una empresa valenta i quasi impossible! Tot sol va fer els sots per als fonaments, amb infinites palades i carretades de sorra, fent viatges i més viatges amb el carro i la burra de son pare.

—En aquella època treballava dotze hores, entre la fàbrica i la construcció de la casa, feina que feia per les tardes. I a més, per fer uns diners extres per costejar el material, feia de jardiner en tres torres de la zona. Les primeres totxanes les vaig anar a buscar a la bò-

³ Situat a la zona de la Riera Seca, al costat d'on actualment hi ha l'Institut de Secundària Aiguaviva.

⁴ Pel tipus de processos de tractament de la pell, la fàbrica desprenia olors molt fortes derivades de la descomposició de la matèria orgànica i dels productes químics que es feien servir.

Figura 7. El Lluís i la Montserrat amb la petita Teresa. Any 1956

Figura 8. La Teresa i la Rosa, les dues filles del matrimoni. Any 1966

vila amb el carro i les descarregava a casa, perquè al terreny me les haurien robades. I llavors, quan les necessitava, un altre viatge cap allà...

La construcció de la que ara és casa seva va ser tota una aventura.

—Un dia que treballava en els fonaments vaig notar que em començava a caure sorra i s'escorria el sot que estava fent. Vaig sortir d'un salt i mentre m'ho mirava des de dalt la terra va engolir el forat fins a tapar-lo del tot. Em vaig quedar blanc, perquè m'hauria pogut quedar colgat sota terra. Allò va ser un senyal que em va fer decidir de no fer l'altra part del soterrani que havia projectat.

Eren els anys seixanta del segle passat quan la fal·lera de la construcció assotava tot el país.

—Quan vaig acabar el soterrani, em vaig trobar amb el primer gran problema: havia de posar les bigues per poder començar el pis de dalt. Per més que rumiava ja veia que sol no ho aconseguiria. Un dia, a la fàbrica, un company em va preguntar com anava la casa i, quan li vaig exposar el problema, es va oferir a venir a ajudar amb tres homes més i sense cobrar. I així ho vam tenir enllestit en poc temps.

Amb perícia, observació minuciosa i molt d'enginy, el Pere va trobar solucions per cobrir els sostres, fer les parets, les finestres, posar-hi persianes i tornar a instal·lar les bigues per al segon pis. Només va contractar algun professional per fer la teulada i posar el terra. Però llavors va néixer la segona filla i van decidir que valia la pena construir un pis més perquè el dia de demà les dues nenes poguessin tenir la seva pròpia llar.

—Sant tornem-hi! Més bigues, més totxanes... i ara calia pujar-les amb una corriola fins al segon pis. Així que feia venir la mare o la dona perquè m'omplissin el cistell amb les totxanes i jo les pujava amb la corriola i després feia de paleta. En total m'hi vaig estar uns cinc anys per fer la casa. El permís d'obra de l'Ajuntament caducava al cap d'un any però, assabentat de les meves circumstàncies, l'alcalde me'n va expedir un que servia fins que acabés les obres. Això avui en dia no t'ho farien pas!

Quan va tenir la teulada feta, la família, amb els dos avis, se'n va anar a viure a la planta baixa (la planta superior es va anar fent més a poc a poc) deixant l'antiga casa del carrer del Sol. Avui dia, ja fa cinquanta anys que la casa s'aguanta dempeus i en bones condicions.

242

Mentrestant, la fàbrica de Can Mulà va fer fallida i el Pere va començar a treballar a l'Ajuntament com a ordenança. En aquella època, tots els treballadors municipals estaven a l'edifici de la plaça de Prat de la Riba. Els ajuntaments predemocràtics estaven mal finançats i, com a conseqüència, els treballadors cobraven poc i malament.

—Cobrava menys que a la fàbrica i els funcionaris no es jubilaven fins als setanta anys, però era una possibilitat de tenir feina i la vaig agafar. La meua tasca principal era estar-me a l'entrada, rebent tothom qui venia, agafant les trucades i fent encàrrecs per als qui manaven més. Allò era un no parar. Imagina't els telèfons sonant i deu timbres diferents per atendre (un per a cada despatx). Si algun dia hi havia un tall de llum o d'aigua, el telèfon treia fum. Jo havia d'explicar cada vegada el mateix i la gent es desfogava explicant-me les seves històries... Vaig quedar-ne tan fart que no he

tingut telèfon a casa fins després de jubilar-me! I si pogués, em trauria el timbre de la porta i tot.

Poc temps després de començar la feina, l'alcalde d'aleshores, en Fermí Jaurrieta, li va demanar de treballar unes hores al matí a la Clínica, l'antic Hospital de Mollet. Jaurrieta també n'era el president i necessitava una persona de confiança per fer encàrrecs a Barcelona.

—Me n'anava tot sol a Barcelona amb una maleta carregada de documents delicats. I arribava a la Seguretat Social amb tràmits per fer de set, vuit o deu persones diferents. Per culpa meua, es feia una bona cua. Portava els papers quan algú es casava, quan tenien una criatura, per cobrar algunes ajudes.... A vegades tornava carregat amb més de mil cinc-cents pessetes a la maleta i ho passava malament... Sort que no vaig tenir mai cap ensurt. Jo no volia fer aquella feina perquè, a més, em privava de dedicar-me a la casa, però al final m'hi vaig estar un any i mig.

A l'Ajuntament, el Pere era una excepció, ja que era normal que els ordenances fossin exguàrdies civils o policies. Potser per això, i pel seu bon caràcter, es feia estimar i no va tenir mai cap problema amb gairebé ningú...

—Ui, en Muro! Aquest va ser secretari de l'Ajuntament però venia de l'exèrcit, n'havia estat capità; era un autòcrata i tenia un caràcter molt difícil. Va arribar un punt que, de deu ordenances que érem, els fotia tots fora amb un "a usted ya no lo quiero ver más!". No és que els acomiadés, sinó que el Blanco, el majordom, havia de proporcionar-li un altre ordenança que l'atengués. Al final només vaig quedar jo i, és clar, un dia ens les vam tenir.

Tenia el mal costum que et cridava però no et deia què volia, ho havies d'endevinar. Jo ja sabia que si tenia els papers a la dreta, volia dir que estaven signats, i si eren a l'esquerra, que no. Tampoc et deia on calia portar-los... Si picava el timbre i et donava dues peles, estaves venut: no sabies si volia una Fanta o el diari, que costaven el mateix... I si et donava només una pesseta, llavors era que volia mistos, però no uns qualssevol, havies de saber quina marca feia servir i on anar a comprar-los. Fins que un dia, també em va tocar el rebre i em va cridar: "Ya no lo quiero ver más!". I li vaig respondre: "Pues ya era hora", perquè no el podia suportar més.

Al cap d'uns dies, quan el Muro va tornar al despatx (hi anava dos cops per setmana), va cridar el majordom perquè li enviés un ordenança i aquest va haver de dir-li que no li'n quedava cap altre: "Como me dijo que ya no quería al Pere, lo he enviado a repartir papeles por el pueblo". El Muro es va posar fet una fera i van haver d'enviar un policia amb la moto a buscar-lo pels carrers de Mollet.

El Pere m'explica moltes anècdotes de la seva estada a l'Ajuntament. S'havia passat hores i dies voltant per tots els carrers de la ciutat, ja fos per explicar la normativa de guals o per comptar i mesurar tots els balcons. Això li va proporcionar un gran coneixement de totes les cases, els habitants i els negocis de Mollet.

—Tenia els costum d'agafar la bicicleta el diumenge i me n'anava a voltar per totes les fàbriques i polígons. Portava

un plàmol al damunt on hi apuntava tots els canvis i novetats que trobava. Així sempre estava actualitzat i m'anticipava a possibles consultes. Un dia, per exemple, em van venir dos homes molt ben vestits preguntant per una fàbrica. A mi aquell nom no em sonava i els vaig dir que no existia. Un dels homes se'm va encarar i em va dir que no era possible perquè sortia al llistín telefònic. Vaig trucar al número davant d'ells i va resultar que aquella empresa era a Montornès. Qui estava equivocat, doncs, era el llistín, no pas jo.

Al cap dels anys, una de les filles del Pere, la Rosa, va treballar al departament d'Urbanisme de l'Ajuntament. Llavors, encara el trucaven quan tenien dubtes amb els noms antics dels carrers o altres informacions històriques.

A l'Ajuntament, en Pere, s'hi va estar divuit anys, fins que es va jubilar l'any 1989 amb seixanta-un anys.

243

Figura 9. El Pere i la Montserrat amb el seu net Manuel, l'any 2002

– La feina on millor m’hi he trobat ha estat a Can Mulà. A l’Ajuntament, jo era a primera línia de foc. La majoria de la gent venia enfadada perquè tenia algun problema i es desfogaven amb mi. El primer que calia fer era calmar-los i moltes vegades m’acabaven demanant disculpes. Vaig treballar amb l’alcalde Jaurrieta i, un cop arribada la democràcia, amb les alcaldesses Anna Bosch, Carme Coll i Montserrat Tura. La democràcia va suposar per a nosaltres una millora de sou i de condicions laborals.

Un cop jubilat, li van oferir altres feines, però el Pere va decidir que ja havia treballat prou i, a més, volia

dedicar més temps a cuidar la seva mare, que ja era gran. L’única feina que ha acceptat un cop retirat ha estat la d’avi (i ara ja besavi). A banda d’això, cal dir que sempre que se li demana col·labora amb el Centre d’Estudis Molletans posant a la nostra disposició els molts records que acumula sobre Mollet i la seva gent. Per això, a banda d’aquestes línies, de les trobades amb el Pere m’enduc molta informació sobre les botigues i els comerços de la ciutat, sobre alguns personatges i sobre passatges de la història del segle passat que ens faran molt de servei en el futur. Moltes gràcies pel teu temps, Pere!

Bibliografia

- Boter de Palau, R. (2002). *L’Abans Mollet del Vallès. Recull gràfic 1870-1965*. El Papiol: Efadós.
- Arimon, G. (2007). Les caves Gomà de Mollet del Vallès. *Notes*, 22, 177-192.